

Sosyal Patlama mı, Devrim mi?

İçeriği Yazan: [Sosyolog Hakan Yavuz](#) [1] Zaman: Per, 06/05/2010 - 11:30

Yazar Adı: Hakan YAVUZ (Sosyolog)

Dünyada ve Türkiye’de yaşanan ekonomik kriz, “**sosyal patlama**” kavramını çok fazla öne çıkardı. Bu yazıda sosyal patlama ve devrim kavramları arasında kısa bir karşılaştırma yapacağız.

Öncelikle toplumbilim literatüründe “**sosyal patlama**” gibi bir kavram kullanılmadığını, yani kavramın sadece medyatik tarzda kullanıldığını belirtelim.

Business Insider internet sitesinde The Economist kaynaklı ve **“Rusya, Çin ve Meksika 2010 Yılında Yüksek Sosyal Patlama Riski Altında”** başlıklı bir haberde sosyal patlama kavramı hakkında kısa fakat ilginç bir yorum yapılıyor: **“Yoksulluk tek başına toplumsal karışıklıkları ateşlemez. Aşırı gelir adaletsizliği, kötü yönetim, sosyal dayanışmanın eksikliği ve etnik gerilimler toplumsal karışıklıkları mayalayan diğer olgulardır.”**

Burada dikkat çeken nokta, sosyal patlama için yoksulluğun tek başına yeterli olmadığı tespittir. Yani yoksulluktan daha öte koşullar gerekmektedir. Bunlar: 1- Kötü yönetim, 2- Sosyal dayanışmanın azalması ve 3- Etnik gerilimdir.

“**Etnik gerilim**” koşulunun itirafı, sosyal patlamanın etnik ayrışmayı açıkça teşvik eden ulus-devlet karşıtı küresel güçlerin tercih ettiği bir toplumsal hareket olduğu anlamına geliyor. Haberde yayınlanan sosyal patlama riski taşıyan ülkeler haritasındaki, Türkiye’nin de içinde bulunduğu ülkelerin hepsinin, güçlü ulus-devlet özelliklerine sahip olması, sosyal patlama kavramının küresel güçlerin “**renkli devrim**” operasyonlarının bir unsuru olduğunu gösteriyor.

Haberdeki yorum şöyle devam ediyor: “**Meksika, Rusya ve Çin özellikle risk altındadır. Sosyal barut fıçısının içten içe yandığı düşünülebilir. Ekonomik eşitsizlikler, adaletsizlikler ilk başta ortaya çıkan sorunları köpürtür fakat daha sonra insanlar umutlarını tükettiğinde, patlamaya yol açar.**”

Özetle sosyal patlamanın gerçekleşmesi için, umutlarının tükenmesi koşulunun belirleyici olduğu ifade ediliyor.

Bu bakış açısını irdelediğimizde, küresel güçlere toplum mühendisliği hizmeti veren akademik çevrelerin ve medyanın, umutları yönlendirmek suretiyle bir ülkedeki sosyal patlama olasılığını yönlendirebileceğini söyleyebiliriz. “**Ver gazi**” yöntemiyle umudun veya umutsuzluğun pompalanması, toplumsal psikolojiyi etkiliyor ve böylece aslında sürekli kriz halinde olan finansal sistem nedeniyle, bir ülkede sosyal patlamanın önü açılıyor. Sonuçta sosyal patlama kavramının küresel güçler tarafından adeta bir psikolojik savaş ve tehdit silahı olarak kullanıldığını görüyoruz.

Örneğin birkaç gün önce ABC NEWS internet sitesinde “**Yunan İşçileri Grevde, Sosyal Patlama Uyarıları**” başlığıyla verilen haberde, “**analistlerin durum böyle devam ederse, sonbaharda sosyal patlama yaşanacağı uyarısında bulunduğu**” bildiriliyor. Benzer haberlerin her üç dört ayda bir Türkiye için de verildiğini hatırlayalım. Bu “**uyarılar**ın” hükümetlerin baskı altına alınması ve finans çevrelerinin güdümlenmesi amacıyla yapılmış olabileceği ihtimalini de göz önünde bulunduralım.

Sosyal patlama kavramı, küreselleşme projelerinde görev alan **liberal “sol”** çevreler tarafından da, devrim kavramı yerine de kullanılıyor.

AKP'nin açılımlarına destek veren, Ermenilerden özür dileme kampanyalarında aktif rol alan Birikim dergisi 15 Şubat 2009 tarihinde **"Ahmet İnsel ve Ümit Kıvanç ile Söyleşi: Çözüm Sosyal Ayaklanmada"** başlıklı söyleşi yayınlıyor. Ahmet İnsel devrim ile sosyal patlama kavramını aynı gördüğünü şu sözleriyle ifade ediyor: **"Çare var, ama Türkiye'nin yapısı buna izin vermiyor. Bu çare de şudur: Türkiye'de gerçekten bir sosyal devrim olur. 12 Eylül'ü altüst edecek, tuz buz edecek bir devrim olur. Ama şu anda... Türkiye'de büyük bir sosyal patlama beklentisinde olmak hayaldir."**

Küreselciler iki kavramı bağdaştırarak **"devrimi"** sosyal patlama gibi ifade ediyorlar. Böylece sosyal patlama kavramında yüklü bulunan negatif algıyı, devrim kavramına da bulaştırmaya çalışıyorlar.

Peki, öyleyse nedir bu devrim?

Ya da soruyu şöyle soralım: **Umutları tükenen insanların beslediği sosyal patlama, devrim midir?** Sosyal dayanışmanın azalmasıyla yalnızlaşan insanların, sonuçta negatif enerjiyle ortaya çıkardığı toplumsal hareket, devrim midir?

Bu sorulara cevapları, Atatürk'ün Türk Devrimine ilişkin söylediklerinden çıkaralım. [1]

Türk Devrimi umutsuzluktan patlayan bir toplumun hareketi değil, memleketini çok seven bilinçli bir milletin eseridir.

“Ey memleketini seven ve memleketi, milleti için hayatını fedadan çekinmemiş bulunan kıymetli vatandaşlar! Hep beraber bütün dünyaya açık ifade edelim ki, bunca devrimlerin bilinçli kahramanı olan bu millet, uygarlık güneşinin bütün sıcaklığını almıştır... Gerçi çok kısa zamanda hızlı ve yoğun denilecek kadar siyasî, idarî, toplumsal devrimler yaptık.”
1925 (Atatürk'ün S.D.II, s. 209)

Türk Devrimi yıkıcı değildir. Yalnızlaşmış insanların patlama duygusunun değil, yüksek insani değerlerle birleşen bir vatan sevgisinin sonucudur.

“Türk Devrimi kurucudur. Türk İhtilâli, yüksek bir insanî ülkü ile birleşmiş vatanseverlik eseridir. Çocuklarına, bütün güzellikleri ve bütün büyüklükleri görmek ve aynı zamanda bütün sefaletlere acımak sanatını öğretmektedir.” 1933 (Hakimiyeti Milliye gazetesi, 30.x.1933, s. 2)

Türk Devrimi çürümüşün ve yabancının tasfiye edilmesi ve devletin bekası için yeniden doğuş hareketidir.

“Uçurum kenarında yıkık bir ülke... Türlü düşmanlarla kanlı boğuşmalar... Yıllarca süren savaş... Ondan sonra, içerde ve dışarıda saygı ile tanınan yeni vatan, yeni toplum, yeni devlet ve bunları başarmak için arasız, devrimler... İşte Türk Genel Devrimi'nin bir kısa ifadesi...” 1935 (Atatürk'ün S.D.I, s. 365)

Bugünlerde **“Vatan sana canım feda”** diye haykıran Türk Milleti, sosyal patlamanın değil, yeni bir “Türk Devriminin” şafağında sabır ve vakurla beklemektedir.

Hakan YAVUZ (Sosyolog)
sosyologhakanyavuz@gmail.com [2]
iletisim@PolitikaDergisi.com

[1] Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı
<http://www.atam.gov.tr/index.php?Page=FikirDusunceler&IcerikNo=44> [3]

Hayır

Yorumlar

- [İç Siyasa](#) [4]
- [Toplumsal](#) [5]

Kaynak URL (08/05/2024 - 08:50 tarihinde yazdırıldı):

<http://www.politikadergisi.com/konuk-yazar/sosyal-patlama-mi-devrim-mi>

Bağlantılar:

- [1] <http://www.politikadergisi.com/pd-uye/sosyolog-hakan-yavuz>
[2] <mailto:sosyologhakanyavuz@gmail.com>
[3] <http://www.atam.gov.tr/index.php?Page=FikirDusunceler&IcerikNo=44>
[4] <http://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>
[5] <http://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>